



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

מספר בקשה: 49

לפני כבוד השופטת עידית ברקוביץ

מבקשים  
1. גיא רשף  
2. טל רשף  
ע"י ב"כ עו"ד זאב זייטמן ו/או ע"י ב"כ עו"ד אירית רשף

נגד

משיבות  
1. ישראלכרט בע"מ  
2. פועלים אקספרס  
ע"י ב"כ עו"ד טל מישר

### פסק דין

1  
2 לפני בקשה לאישור הסדר פשרה, המוגשת בהתאם לסעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו –  
3 2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").  
4

5 במוקד ההליך – טענה להטעיית לקוחות, מחמת כך שסיום מתן הטבה - פטור מדמי ניהול כרטיס  
6 אשראי, ותחילת גביית עמלת דמי הכרטיס, נעשו בלא מתן הודעה מראש קודם לתחילת הגבייה  
7 ולמיצער בלא מתן הודעה ברורה; טענה נוספת עניינה השבת העמלה ללקוחות, ללא ביצוע שערודך  
8 כנדרש על פי הדין.  
9

### רקע ותמצית עמדות הצדדים

10  
11  
12 1. המבקשים החזיקו בכרטיסי אשראי מטעם המשיבות.  
13  
14 2. ביום 27.9.2021 הגישו המבקשים כנגד המשיבות תובענה ובצידה בקשה לאישורה כייצוגית  
15 (להלן: "בקשת האישור").



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

- 1 בבקשת האישור נטען, כי המשיבות הפרו את הוראות הדין בכך שהטעו את ציבור הלקוחות,  
2 עת החלו לגבות עמלה מכרטיסי האשראי וזאת ללא הודעה מראש אלא לכל היותר במתן  
3 הודעה מוכמנת, בשולי דף פירוט החיוב (להלן: "ההודעה").  
4  
5 הגם שהסכם החיוב מאפשר לגבות דמי כרטיס עבור השימוש בכרטיס, הרי שהדבר לא נעשה  
6 קודם לכן.  
7  
8 במקביל, לאחר פניית המבקשים בוצעה השבה של העמלה, אולם זו לא כללה שערך כקבוע  
9 בחוק, אלא באופן מופחת.  
10  
11 3. בבקשת האישור, הוגדרו חברי הקבוצה כ-"כל לקוחות המשיבות אשר המשיבות החלו לגבות  
12 מהם דמי כרטיס מבלי שנשלחה להם הודעה כדין עובר לכך בשבע השנים שקדמו להגשת  
13 התובענה; וכל לקוחות המשיבות אשר בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה, המשיבות  
14 השיבו להם כספים – מכל סיבה שהיא – ללא תשלום הפרשי הצמדה וריבית לכל הפחות  
15 בשיעור הקבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה".  
16  
17 4. עילות התביעה הן: רשלנות לפי ס' 35-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]; הפרת חובת תום הלב  
18 מכוח ס' 39 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973; הפרת כללי הבנקאות (שירות ללקוח)  
19 (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992 (להלן: "כללי גילוי נאות"); עשיית עושר ולא  
20 במשפט.  
21  
22 5. הנזק האישי הממוני והלא ממוני הועמד על סכום של 154.24 ₪.  
23  
24 הנזק לכלל חברי הקבוצה, ממוני ובלתי ממוני, לא ניתן היה להערכה.  
25  
26 במסגרת בקשת האישור מבוקש: סעד הצהרתי כי על המשיבות ליידע לקוחותיהן על אודות  
27 גביית דמי הכרטיס בהודעה נפרדת/במובלט; השבת דמי הכרטיס; השבת החיסכון בהוצאות;  
28 והשבת שערך הריבית.  
29  
30 6. בתשובתם לבקשת האישור, טוענות המשיבות כי הן פועלות על פי הוראות הדין. כך, העמלה  
31 מופיעה בתעריפון, באופן גלוי וידוע; המשיבות מעדכנות את הלקוחות בדבר תחילת גביית  
32 דמי הכרטיס כחודשיים לפני תחילת הגבייה, לקראת תום תקופת ההטבה; נוסח ההודעה  
33 במסגרת הודעת החיוב הוא מובן וברור.  
34



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

- 1 בתגובת המבקשים נטען, בין היתר, כי על הודעה מעין זו להיות מודגשת ומובלטת כחלק  
2 מחובת היידוע שבחוק ולא באופן מוכמן בשולי דף הפירוט החודשי.  
3  
4 המבקשים הדגישו, כי לא עסקינן בעדכון תעריף אלא בסיום מתן ההטבה ובתחילת גבייה,  
5 ועל כן נדרשת חובת גילוי מוגברת.  
6  
7 8. לאחר דיון שנערך ביום 4.11.2020 פנו הצדדים להליך גישור, אולם זה לא צלח.  
8  
9 9. עמדת המאסדר - עם חידוש ההליך בבית המשפט, הוגשה עמדת המאסדר – המפקח על  
10 הבנקים. במסגרת זאת, ציין המפקח כי חובת הגילוי החלה על תאגידים בנקאיים, ובכללם  
11 המשיבה, הינה רחבה ומחייבת גילוי אפקטיבי. הגם שאין מחלוקת בדבר מסירת הודעה  
12 במועד הקבוע על פי דין, הרי האופן בו שולבה ההודעה ללקוחות, במסגרת דפי פירוט  
13 החיובים, הוביל לכך שהסיכוי להבחין בהודעה היה נמוך יחסית.  
14  
15 10. לאחר האמור, חזרו הצדדים וניהלו הליך גישור בפני כב' המגשרים עו"ד יגאל בורוכובסקי  
16 ועו"ד יפית מיטרני (להלן: "הליך הגישור"), והגיעו להסכמות כפי שפורטו בהסדר הפשרה.  
17

### הבקשה לאישור הסדר הפשרה

- 18  
19  
20 11. ביום 11.12.2023 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה (להלן: "הבקשה").  
21  
22 הסדר הפשרה פורסם.  
23  
24 היועצת המשפטית לממשלה הגישה את התייחסותה לבקשה, במסגרתה הביעה הערות לעניין  
25 ההסדרה העתידית ולעניין הבקשה לפטור מהחלק השני של האגרה.  
26  
27 עמדה זו, כמו גם התייחסות הצדדים לגבייה, תובא בהמשך.

### עיקרי הסדר הפשרה

- 28  
29  
30 12. לאחר שהצדדים שקלו את הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית, הגיעו  
31 הצדדים להבנות לצרכי פשרה בלבד ומבלי שכל צד מודה בטענות משנהו.  
32  
33 13. הגדרת חברי הקבוצה:



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

- 1 "כל לקוחות המשיבות אשר המשיבות החלו לגבות מהם דמי כרטיס מבלי שנשלחה להם  
2 הודעה כדין עובר לכך בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה; וכן כל לקוחות המשיבות  
3 אשר בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה, המשיבות השיבו להן עמלת דמי כרטיס ללא  
4 תשלום הפרשי הצמדה וריבית לכל הפחות בשיעור הקבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה-  
5 והכל עד למתן תוקף של פסק דין להסדר פשרה זה."  
6
- 7 14. הצדדים הגיעו לכלל הסכמה לפיה תמורת סילוק סופי ומוחלט של טענות המבקשים וחברי  
8 הקבוצה ומבלי להודות בטענות הצדדים, המשיבות תפעלנה יפעלו כדלקמן:  
9
- 10 א. הסדרה לעתיד – תוך 120 יום ממועד אישור ההסדר (להלן: "מועד הביצוע"), הודעה  
11 בדבר סיומה הצפוי של הטבת פטור או הנחה בדמי כרטיס (להלן: "ההודעה")  
12 תימסר ללקוחות המשיבות בדף נפרד אשר יבטיח יידוע אפקטיבי. הדף הנפרד יכלול  
13 את ההודעה אודות סיום הטבת דמי הכרטיס בלבד, בנוסחה הנוכחי ולא יכלול כל  
14 מידע אחר (לרבות לא מידע שיווקי).  
15
- 16 ההודעה תישלח ללקוח באמצעי השליחה בו הוא מקבל את הודעות החיוב החודשי  
17 שלו (בין אם בדוא"ל ובין אם בדואר רגיל).  
18
- 19 לצד ההסכמה להסדרה עתידית כאמור, צויין כי הסוגייה בדבר הודעה על סיום  
20 הטבה ללקוחות מצד תאגידי בנקאיים נמצאת בדיונים ברשות המחוקקת. משכך,  
21 הבהירו המשיבות כי תקיימנה את הוראות החוק העתידי לעניין זה, ככתבן וכלשונו.  
22 ר' על כך להלן.  
23
- 24 ב. פיצוי – המשיבות תפצנה את חברי הקבוצה בסך כולל של 12,466,860 ₪, המהווה  
25 את הסכום המצטבר של שווי דמי הכרטיס החודשיים עבור חודש אחד של כלל חברי  
26 הקבוצה, להלן:  
27
- 28 סכום הפיצוי (הכולל את רכיב המע"מ), עבור כל חבר קבוצה, יעמוד על 15 ₪  
29 המהווה את הסכום הממוצע של דמי הכרטיס החודשיים שנגבו מחברי הקבוצה  
30 בתקופה הרלוונטית.  
31
- 32 סכום הפיצוי ללקוחות פעילים עומד על סך של 9,760,290 ₪; וסכום הפיצוי  
33 ללקוחות שאינם פעילים עומד על סך של 2,706,570 ₪.





## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

### מנגנון הפיצוי-

1 פיצוי לקוח פעיל - ייעשה בדרך של זיכוי כרטיס האשראי שברשותו (כרטיס שבגין  
2 חיובו בדמי כרטיס נכלל בקבוצה; ובהיעדר תוקף לכרטיס זה - בכרטיס אשראי אחר  
3 שהונפק על ידי המשיבות).

4  
5  
6 ניתן יהיה לקזז את סכום הפיצוי מיתרת חוב קיים של לקוחות פעילים, באם קיים  
7 חוב שכזה, תוך יידוע הלקוח על כך.

8  
9 לקוחות פעילים יידעו בדבר הפיצוי במסגרת דף פירוט החיובים המפרט כי המדובר  
10 בפיצוי בגין התובענה דנן, וכן תופיע הודעה בתיבות ההודעות הייעודית שבדף פירוט  
11 החיובים החודשי.

12  
13 פיצוי לקוחות שאינם פעילים - סכום הפיצוי עבורם יועבר לקרן למימון תובענות  
14 ייצוגיות, וזאת נוכח הקשיים באיתור חברי הקבוצה הללו והעלויות הכספיות  
15 המשמעותיות הכרוכות בהעברת זיכוי כספי לחשבונם של אלו, בשים לב לסכום לו  
16 זכאי כל אחד מלקוחות אלו.

17  
18 ג. מעשה בית דין - עם אישור הסדר הפשרה ומתן תוקף של פסק דין, ובכפוף למילוי  
19 התחייבויות המשיבות על פי הסדר זה, יתגבש מעשה בית דין בעניין נשוא ההליך  
20 כלפי כל חברי הקבוצה בגין כל העילות הנזכרות לעיל. לחברי הקבוצה לא תעמוד  
21 עוד כל טענה או זכות כלפי המשיבות בגין עילות אלו, לרבות ויתור סופי ומוחלט  
22 ביחס לכל העילות שנטענו בבקשת האישור.

23  
24 15. גמול ושכר טרחה - המשיבות תישאנה בתשלום גמול המבקשת 2 בסך של 366,000 ₪  
25 (המהווה כ-3% מסכום הפיצוי הכספי לקבוצה); בתשלום גמול המבקש 1 בסך של 184,000 ₪  
26 (המהווה 1.5% מסכום הפיצוי הכספי); וכן בתשלום שכר הטרחה לבאי כוחם בסך של  
27 2,400,000 ₪ (המהווה כ-19% מסכום הפיצוי הכספי).

28  
29 בנוסף, תשלמנה המשיבות החוזר הוצאות למבקשים בסך של 50,000 ₪.  
30 הגמול למבקשים ו-75% משכר הטרחה ישולמו תוך 30 יום ממועד מתן פסק הדין; יתרת שכר  
31 הטרחה תשולם 30 יום לאחר תום ביצוע ההסדר.  
32



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

16. הצדדים ציינו כי המשיבות תשפנה את המבקשים בגין תשלום חלקה הראשון של האגרה; במקביל הצדדים מבקשים מתן פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה.

3

17. כמו כן, הצדדים מבקשים להימנע ממינוי בודק.

5

6

### דין והכרעה

18. מטרת ההליך הייצוגי היא האינטרס הציבורי – אכיפת הדין תוך דאגה לטובתה של הקבוצה, והאמצעי הוא - האינטרס הכלכלי הפרטי של התובע המייצג ובא כוחו (עע"מ 2978/13 מי הגליל -תאגיד והביוב האזורי בע"מ נ' יונס פס' כ' (פורסם בנבו, 23.07.2015).

10

19. בניגוד לפשרה בתובענה רגילה אשר אינה יוצרת מעשה בית דין כלפי מי שלא היו צד להליך, פשרה בתובענה ייצוגית או בבקשה לאישור תובענה כייצוגית מכריעה בזכויותיהם של כל חברי קבוצת התובעים המיוצגים בה מבלי שנטלו חלק בעיצובה (ראו: סעיפים 24, 19(ג)(2)(ו) ו-19(ד) לחוק תובענות ייצוגיות; וכן, אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענות ייצוגיות" משפטים מ"א 5, 6, 10 (2011).

16

מאפיין ייחודי זה של פשרות בתובענות ייצוגיות או בבקשות לאישורן, בצירוף העובדה שבמקרים רבים עלול להיווצר ניגוד עניינים בין חברי קבוצת התובעים המיוצגים ובין מי שביקש לייצגם, מוליד חשש כי הצדדים לתובענה ייצוגית או לבקשה לאישור תובענה כאמור יסכמו ביניהם על מתווה פשרה שיטיב עמם על חשבון חברי הקבוצה המיוצגת (רע"א 8479/02 סבו נ' רשות שדות התעופה בישראל (15.12.2008); ע"א 7094/09 ברוזובסקי הובלות בע"מ נ' איתוראן איתור ושליטה בע"מ (14.12.2010).

23

על מנת להתמודד עם חשש זה קבע המחוקק את ההסדר שבסעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות, אשר תכליתו למנוע קנוניה בין התובע המייצג את הקבוצה לבין הנתבע על חשבון חברי הקבוצה בהליך הייצוגי, ולפיו האפשרות לסיים בפשרה את ההליכים בתובענה ייצוגית או בבקשה לאישורה מותנית בקבלת אישורו של בית המשפט, הנדרש טרם מתן האישור לבחון את הסדר הפשרה שגיבשו הצדדים ולהשתכנע כי הוא "ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה" (סעיף 19(א) לחוק תובענות ייצוגיות).

30

20. מבלי להמעיט מהסכנות שבאישור הסדר פשרה בהליך של תובענה ייצוגית, הרי יש בצידו יתרונות משמעותיים:

32

33





## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

1 גיבוש הסדר פשרה מביא לחיסכון משמעותי ביותר בעלויות ההתדיינות הן לצדדים והן  
2 למערכת השיפוטית, תוך מציאת פתרון המקובל על שני הצדדים, נוסף על כך, קיצור ההליך  
3 מאפשר חלוקה מהירה של כספי הפיצוי לחברי הקבוצה (במקום שיש פיצוי כספי) (ר' אביאל  
4 פלינט וחגי ויניצקי תובענות ייצוגיות 598-597 (2017) (להלן: "פלינט וויניצקי").

5

6

### השיקולים

7 21. השיקולים שעל בית המשפט לבחון בבואו להכריע אם לאשר הסדר פשרה, מעוגנים בסעיפים  
8 19(א) ו-19(ג) לחוק התובענות הייצוגיות. עיקרם הוא כי בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה  
9 אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, כי  
10 התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים לאישור תובענה ייצוגית, וכי סיום ההליך  
11 בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

12

13

22. השיקולים אותם יש להביא בחשבון הם:

14

(א) הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו

15

אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;

16

(ב) התנגדויות שהוגשו לפי סעיף 18(ד), וההכרעה בהן;

17

(ג) השלב שבו נמצא ההליך;

18

(ד) חוות דעת של הבודק שניתנה לפי סעיף קטן (ב)5;

19

(ה) הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו

20

וחסרונותיו של הסדר הפשרה;

21

(ו) העילות והסעדים שלגביהם מהווה החלטה לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין

22

כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר.

23

### הכרעה

24

23. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, מצאתי לנכון לקבוע כי בעניינינו

25

מתקיימים התנאים לאישור התובענה כיייצוגית, כי הסדר הפשרה הינו ראוי, מאוזן ומיטיב

26

עם חברי הקבוצה, וכי הסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

27

28

### עיקר הטעמים לאישור הסדר הפשרה

29

24. נקודת המוצא היא, כי סיום הליך ייצוגי בדרך של פשרה טומן בחובו יתרונות חשובים.

30





## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

1 התובענה הייצוגית היא מכשיר דיוני אפקטיבי לשיפור ההגנה על זכויות, לקידום אכיפת הדין  
2 והרתעה מפני הפרתו (סעיף 1 לחוק תובענות ייצוגיות); ואולם ככלל הליך משפטי, גם  
3 בתובענה ייצוגית תוצאת ההליך אינה מובטחת וקיים סיכון בניהולה.  
4

5 הסדר פשרה בהליך ייצוגי מאפשר אפוא לחברי הקבוצה המיוצגת "לקנות" את הסיכון  
6 שבהליך, ומבטיח כי יזכו לסעד מהיר וודאי. מעבר לכך, הסדר פשרה מוביל לחיסכון לא  
7 מבוטל במשאבים כספיים עבור הצדדים, ומאפשר לבית המשפט להפנות משאבים שיפוטיים  
8 למקורות נדרשים אחרים (ע"א 2398/22 שולץ נ' הוט מובייל בע"מ (פורסם בנבו,  
9 30.11.2022), להלן: "עניין שולץ").

10

11 25. וביישום לענייננו-

12 נקודת המוצא היא, כי במסגרת חובת הגילוי שחלה על המשיבות, הן נדרשות, בין היתר,  
13 להודיע ללקוחותיהן על סיומן של הטבות הקשורות בדמי ניהול הכרטיס, וזאת מכוח סעיף  
14 5(ב) לכללי הגילוי הנאות.

15

16 על פי לשון סעיף 5(ב) לכללי הגילוי הנאות, התאגיד הבנקאי "יודיע על שינויים הנוגעים  
17 לתנאי ניהול החשבון, לרבות על סיומן של הטבות שניתנו לתקופה העולה על 3 חודשים,  
18 שבועיים לפחות לפני מועד השינוי, או סיום ההטבה, לפי העניין" (להלן: "חובת היידוע"  
19 ו/או "חובת הגילוי הנאות").

20

21 מבחינת עובדתית, אין חולק כי ההודעה בדבר סיום ההטבה ותחילת גביית דמי הכרטיס  
22 שולבה בדף פירוט החיובים של כרטיס האשראי. כך גם אין טענה לענין מועד מתן ההודעה  
23 (שבועיים לפני מועד השינוי).

24

25 המחלוקת בין הצדדים נסובה בעיקרה בשאלת אופן מתן ההודעה וכפועל יוצא בשאלה האם  
26 ההודעה ממלאת את תכליתו של סעיף 5(ב)1 לכללי גילוי נאות.

27

28 כאמור, המשיבות שילבו את ההודעה בדבר סיום מתן ההטבה ותחילת גביית עמלת דמי  
29 כרטיס בשולי דף פירוט החיובים של כרטיס האשראי.

30

31 השאלה היא, האם הודעה כזו ששולבה בשולי דף פירוט החיובים עונה על "חובת היידוע".

32







## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

1 חובת הגילוי הנאות נגזרת מחובת תום הלב המוגברת ומחובת הנאמנות אשר חלות על  
2 התאגידים הבנקאיים (ר' ת"צ 69315-09-16 לוי נ כרטיסי אשראי (פורסם בנבו, 20.5.2021)  
3 (להלן: "ענין לוי"); וכן ת"צ מחוזי (תא) 50533-07-18 קשתן נ כרטיסי אשראי לישראל בע"מ  
4 (פורסם בנבו, 21.8.2022). יוער כי תלוי ועומד ערעור מטעם המבקשת אשר אינו בסוגיית תום  
5 הלב המוטלת על תאגידים בנקאיים).

6  
7 בהינתן חובת תום הלב המוגברת החלה על המשיבות, מוטלת עליהן החובה לוודא כי המידע  
8 המוצג בהודעות הנשלחות מטעמן אל הלקוחות, יימסר באופן אפקטיבי וברור.  
9  
10 הודעה הנמסרת באופן מוכמן אינה עונה על חובת היידוע והגילוי הנאות.

11  
12 בעניינינו, אומנם אין מדובר בהעלאת שיעור העמלה המהווה שינוי במחיר העסקה (ר' והשוו  
13 ת"צ 56325-02-16 שרף נ לאומי קארד בע"מ (פורסם בנבו, 29.5.2023), ברם עדיין מדובר  
14 במידע חשוב בדבר סיום הטבת פטור מעמלה ותחילת גבייתה, באופן המחייב מתן הודעה  
15 ברורה על כך.

16  
17 כפי שצוין בעניין לוי, מחקרים שנעשו במסגרת ענף ניתוח כלכלי- התנהגותי, מצביעים על כך  
18 ש"צרכנים נוטים שלא לקרוא טקסטים ארוכים דוגמת חוזים אחידים או הודעות יידוע בדפי  
19 חיוב חודשיים".

20  
21 26. מן המקובץ נראה לכאורה, כי בקשת האישור מעוררת, שאלות מהותיות של עובדה או משפט  
22 המשותפות לכלל חברי הקבוצה ובהן, בחינת השאלה האם המשיבות עמדו בחובת הגילוי  
23 הנאות עת סיימו את מתן הטבת הפטור והחלו בגביית עמלת דמי הכרטיס כאשר שלחו הודעה  
24 שצוינה בשולי דפי החשבון, וכי קיימת אפשרות סבירה להכרעה לטובת הקבוצה.  
25 כך לכאורה מתקיימים כלל התנאים לאישור התובענה כייצוגית.

26  
27 בצד האמור, לא ניתן להתעלם כליל מכך שאין מדובר במקרה שבו לא נשלחה הודעה כלל  
28 אלא נשלחה הודעה והטענות מתמקדות באופן הצורני של ההודעה, כמו גם מכך שלמשיבות  
29 יש טענות לעניין היקף חברי הקבוצה.

30  
31 27. לאחר בחינת הדברים, נחה דעתי כי הסדר הפשרה הכולל הן הסדרה צופה פני עתיד, והן פיצוי  
32 בסך כולל של 12,466,860 ₪, משקף בצורה ראויה את הסיכונים והסיכויים בניהול ההליך.  
33  
34



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

### הסדרה

1  
2 28. המשיבות התחייבו לפעול לפרסום הודעה בדבר סיומה הצפוי של ההטבה או ההנחה  
3 וראשיתה של גביית העמלה בכרטיס, כזו אשר תימסר ללקוחות בדף נפרד, באופן אפקטיבי  
4 ובהיר.

5  
6 29. בהמשך להערת היועצת המשפטית לממשלה, חידדו הצדדים כי ביחס ללקוחות המקבלים  
7 את דף פירוט החיובים בדואר רגיל, תישלח ההודעה הנפרדת באותה מעטפה של דף פירוט  
8 החיובים, אך בדף נפרד ועצמאי; וביחס ללקוחות שמקבלים את פירוט החיובים בדוא"ל,  
9 תישלח ההודעה בהודעת דוא"ל נפרדת.

10  
11 הסדרה זו, מהווה גילוי נאות וברור ונותנת מענה לחובת היידוע.

12  
13 30. בנוסף, בהמשך להערת היועצת המשפטית לממשלה בדבר פרסום תיקון מס' 37 לחוק  
14 הבנקאות - הקובע חובת מתן הודעה על סיום הטבה בנקאית, לרבות לעניין סיום תקופת  
15 ההטבה בדמי הכרטיס - חזרו והבהירו המשיבות כי תקיימנה במלואן הוראות החוק, אשר  
16 עולה בקנה אחד עם ההסדרה העתידית שנקבעה בהסדר הפשרה.

17  
18 פיצוי

19 31. המשיבות התחייבו למתן פיצוי בשווי כולל של **12,466,860 ₪**. סכום זה מהווה את הסכום  
20 המצטבר של שווי דמי הכרטיס החודשיים עבור חודש אחד של כלל חברי הקבוצה; כאשר  
21 בעבור כל חבר קבוצה יינתן פיצוי על סך של 15 ₪.

22  
23 32. הפיצוי יינתן ללקוחות הפעילים באמצעות זיכוי כרטיס האשראי שבגיננו נכלל בקבוצה, או  
24 כרטיס אשראי אחר של המשיבות. בנוסף, תינתן אפשרות קיזוז הפיצוי מחוב קיים ללקוח;  
25  
26 במקביל, בעבור לקוחות שאינם פעילים יועבר סכום הפיצוי (על סך של 2,706,570 ₪) לקרן  
27 למימון תובענות ייצוגיות. זאת, עקב הקושי הקיים באיתור חברי קבוצה אלו וכן בעלויות  
28 הכספיות בפיתוח ותפעול מנגנון להעברת הזיכוי לחשבונם, בשים לב לסכום הפיצוי הנמוך  
29 יחסית לו זכאי כל לקוח.

30  
31 33. ככלל, דרך המלך לקביעת מנגנון פיצוי היא מתן סעד כספי לכלל חברי הקבוצה. אולם,  
32 המציאות מלמדת כי קיימים מקרים בהם נסיבות המקרה אינן מאפשרות לעשות כן.



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

- 1 כך למשל, הם מקרים בהם אין יכולת מעשית לאתר את חברי הקבוצה, או כאשר הדבר  
2 אפשרי אך כרוך בעלויות גבוהות מידי, אשר כתוצאה מכך, יצטמצם פיצוי חברי הקבוצה  
3 לסכום זעום בלבד. באותם מקרים, בהתאם להוראות החוק, רשאי בית המשפט להורות על  
4 כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה או לטובת הציבור – והכל על מנת להגשים את  
5 תכלית פיצוי חברי הקבוצה [ראו לדוגמה: ת"צ (מחוזי ת"א) 16623-04-12 לוי נ' פסגות קופות  
6 גמל ופנסיה בע"מ, פס' 56 (פורסם בנבו, 12.06.2020); ע"א 10085/08 תנובה - מרכז שיתופי  
7 נ' עזבון המנוח ראבי ז"ל, פס' 46 (פורסם בנבו, 04.12.2011); ת"צ (מחוזי חי') 10425-03-16  
8 דהאן נ' אדיר ר.י. סחר בע"מ (פורסם בנבו, 05.02.2017); פלינט ווינצקי, 646].  
9  
10 34. במקרה דנן, מקובלת עליי עמדת הצדדים, הן לעניין הפיצוי הניתן ללקוחות הפעילים והן  
11 בעבור הלקוחות שאינם פעילים.  
12  
13 באשר ללקוחות הפעילים – הרי שניתן פיצוי כספי אשר יינתן ישירות לחברי הקבוצה בגין  
14 נזקם. שזו, כאמור לעיל, דרך המלך במתן פיצוי.  
15  
16 באשר למתן הפיצוי ללקוחות שאינם פעילים – מקובלת עלי עמדת הצדדים, כי נוכח הקושי  
17 באיתור חברי קבוצה אלו, ובהינתן גובה הפיצוי הצפוי לכל אחד מהם, אין מקום להשקעת  
18 משאבים לצורך איתורם בפועל של הלקוחות שאינם פעילים, ועל כן הפניית הפיצוי לקרן  
19 למימון תובענות ייצוגיות, מהווה מנגנון פיצוי חליפי ראוי.  
20  
21 35. בבחינת כלל הנסיבות, נחה דעתי כי שיעור הפיצוי הינו ראוי וכי ההטבה הניתנת מקדמת את  
22 האינטרסים של חברי הקבוצה, וקיימת התאמה בין חברי הקבוצה לבין הפיצוי המוצע (פלינט  
23 ווינצקי, לעיל, בעמ' 661-662).  
24  
25 הפיצוי הכולל משקף את הסיכויים והסיכונים של ההליך, ונחזה כראוי והוגן, זאת, אף ביחס  
26 לסעד אשר היה ניתן, באם היה נדרש בית המשפט להכריע בתובענה לטובת הקבוצה, כפי  
27 שהוגשה במקורה.  
28  
29 שעה שעיקר תכלית הפשרה היא שמירה על אינטרס חברי הקבוצה, על כן מקום בו תובטח  
30 ההגנה על כך, בדמות מימוש ההסדר, הכולל הסדרה עתידית ומתן הטבה על דרך הענקת פיצוי  
31 ללקוחות חברי הקבוצה, מצאתי לנכון לאשרו.  
32  
33



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

36. על כן, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, מצאתי כי הסדר הפשרה מהווה מענה ראוי, הוגן וסביר לעניינם של חברי הקבוצה, וכי סיום ההליך בהסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקות בנסיבות העניין.

### מינוי בודק

37. בסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות נקבע כדלקמן:  
"ב(1) בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך, שהוא בעל מומחיות בתחום שבו עוסקת הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית (בסעיף זה - בודק), אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו; שכרו והוצאותיו של בודק, וכן אופן תשלומם, ייקבעו בידי השר".

סעיף 19(ב)(4) לחוק קובע כי על הבודק להתייחס ליתרונות ולחסרונות של הסדר הפשרה על יסוד הנתונים שהוצגו לפניו. מטרתו- לבחון סבירות והוגנות הסדר הפשרה.

בהקשר זה יוער, כי בפועל מינוי בודק הפך במידה רבה מהכלל לחריג; ומכל מקום מקומו בדיון בבקשה לאישור הסדר פשרה אינו כפי שיועד לו על ידי המחוקק (ר' עניין שולץ).

לאחר ששקלתי את הדברים שוכנעתי כי הסדר הפשרה אינו מצריך בדיקות כלכליות, חשבונאיות או אחרות, באופן המחייב מינוי בודק.

38. בנסיבות האמורות ועל מנת שלא לסרב את הדיון באישור הסדר הפשרה ולא להכביד על הצדדים בעלויות מיותרות, מצאתי לנכון להיעתר לבקשתם שלא למנות בודק.

### גמול ושכר טרחה

39. הצדדים הסכימו על שכר טרחה וגמול כדלקמן: גמול למבקשת 2 על סך של 366,000 ₪; ולמבקש על סך של 184,000 ₪; שכר טרחה לבאי כוחם על סך של 2,400,000 ₪; וכן החזר הוצאות על סך 50,000 ₪.

40. העקרונות המנחים לפסיקת גמול לתובע מייצג ושכר טרחה לבא כוח מייצג קבועים בסעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות.

סעיפים אלה מורים כי שומה על בית משפט ליתן דעתו לתועלת שהסב ההליך הייצוגי לחברי הקבוצה; הטרחה שטרחה התובע המייצג ובא כוחו והסיכון שנטלו על עצמם בהגשת ההליך





## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

1 וניהולו; וכן למידת החשיבות הציבורית הגלומה בהליך. כאשר מדובר בפסיקת שכר טרחה,  
2 נקבע כי יש להביא בחשבון אף את ההוצאות שהוציא בא הכוח המייצג; האופן שבו ניהל את  
3 ההליך; והפער שבין הסעדים שהתבקשו בבקשת האישור לבין הסעדים שנפסקו בסופו של  
4 יום לטובת הקבוצה.

5  
6 כידוע אין עסקינן ברשימה ממצה של שיקולים, ולא מדובר באריתמטיקה אלא בקווים מנחים  
7 בלבד. פסיקת הגמול ושכר הטרחה נתונה אפוא לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בהתאם  
8 למכלול נסיבות המקרה הקונקרטי (ראו: ע"א 471/15 נחמיה נ' סלקום ישראל בע"מ  
9 [פורסם בנבו] פסקה 3 (11.4.2016); ע"מ 6687/11 מדינת ישראל נ' אבוטבול [פורסם בנבו]  
10 פסקאות 25-28 (25.12.2012); ע"א 9134/05 לויט נ' קו אופ צפון, אגודה שיתופית לשירותים  
11 בע"מ [פורסם בנבו] פסקאות 12-13 (7.2.2008) (להלן: "עניין לויט").

12  
13 בהתייחס לשיקולים אלה נאמר בענין לויט כי: "קריטריונים אלו מציירים קווים מנחים אשר  
14 מהם ניתן ללמוד על מגמתו של החוק ועל המטרות אותן ביקש להשיג באמצעות מוסד שכר  
15 הטיירה בתובענות ייצוגיות". וכך סווגו השיקולים:

16 "דומה, כי ניתן להצביע על שלושה סוגי שיקולים המשתקפים בקריטריונים המנויים  
17 בסעיף. סוג שיקולים אחד נוגע לסוגיית התמריץ להגשת תביעה ייצוגית. בעניין זה קיים  
18 מתח בין שני שיקולים נוגדים אשר יש לאזן ביניהם: יצירת תמריץ חיובי להגשת תביעות  
19 ייצוגיות ראויות אל מול הצורך למנוע הגשתן של תביעות סרק ייצוגיות או מנופחות יתר על  
20 המידה.... סוג שיקולים שני עניינו הכוונת התנהגות "בא כוח מייצג", כהגדרתו בסעיף 2  
21 לחוק, בנוגע לאופן ניהול התובענה והבקשה לאישורה. החוק מבקש ליצור תמריץ לכך  
22 שהדיון בבקשה לאישור התובענה הייצוגית ובתובענה עצמה ינוהל ביעילות ובהגינות. לאור  
23 מטרה זו קובע החוק, כי בקביעת גובה שכר הטיירה יש להתחשב באופן בו ניהל בא הכוח  
24 המייצג את התובענה הייצוגית ...

25 סוג שיקולים שלישי המשתקף בסעיף הינו השאיפה כי יהיה יחס הולם בין שכר הטיירה  
26 לבין התובענה הייצוגית. היינו, כי שכר הטיירה יהיה סביר והוגן בהתחשב בכלל מאפייניה  
27 של התובענה הייצוגית. חלק מהגורמים המשפיעים על סבירותו של גובה שכר הטיירה  
28 הינם המאמץ שהושקע בה והתועלת שהיא הניבה לקבוצה" (פסקה 12 לפסק דינו של כב'  
29 השופט (כתוארו אז) גרוניס).

30  
31 עוד הובהר כי תפקידו של בית המשפט כגורם הקובע את שכר הטרחה של עורך הדין בהליך  
32 הייצוגי הינו תפקיד ייחודי מבחינת שקילת מכלול האינטרסים העומדים על הפרק (ע"א  
33 [2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' רייכרט](#) [פורסם בנבו] (23.5.2012)).



## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

1 אמות המידה והשיקולים שנקבעו בסעיפים 22 ו-23 לחוק תובענות ייצוגיות, יחולו אף במקרה  
2 בו "אישר בית המשפט הסדר פשרה", כאשר לפי הוראת סעיף 19 (ו) לחוק "... רשאי בית  
3 המשפט להתחשב בהמלצה מוסכמת שהוגשה לו על ידי הצדדים לענין זה".  
4  
5 41. הנה כי כן, בקביעת הגמול ושכר הטרחה יש להביא בחשבון את הטרחה בניהול ההליך ואת  
6 העבודה שהושקעה לצורך הכנת בקשת האישור והגשתה, כמו גם הטרחה הרבה שהושקעה  
7 בגיבוש הסדר הפשרה, ובזמן שהושקע בניהול המגעים בין הצדדים.  
8  
9 עוד יש להתחשב בסיכון שנטלו המבקשים ובאי כוחם שכן לו הייתה הבקשה נדחית, הייתה  
10 יורדת עבודתם לטמיון תוך חיובם בהוצאות.

11  
12 רכיב משמעותי נוסף בקביעת הגמול ושכר הטרחה נעוץ בתועלת שהניב ההליך.  
13  
14 42. לאחר ששקלתי את הדברים, מצאתי לנכון לאשר את שיעורי הגמול ושכר הטרחה.  
15  
16 הסדר הפשרה מניב תועלת הן לחברי הקבוצה והן לציבור בכללותו, הן בעקבות ההסדרה והן  
17 בעקבות מתן הפיצוי. כאמור, במסגרת הסדר הפשרה, הוסכם על מסירת הודעה בדבר סיום  
18 ההטבה ותחילת הגבייה וזאת בנפרד מדף פירוט החיובים. כמו כן, הוסכם על מתן פיצוי בסך  
19 כולל של 12,466,860 ₪.

20  
21 ההישגים האמורים מצדיקים מתן גמול ושכר טרחה, כמבוקש. מעבר לכך, המבקשים ובאי  
22 כוחם נטלו סיכון והשקיעו טרחה ומשאבים בייזום ההליך, בהגשת בקשת האישור, כמו גם  
23 בניהול המגעים לפשרה במסגרת הליך גישור.  
24  
25 בנסיבות העניין, ולאחר שהבאתי בחשבון את מכלול השיקולים, כפי שמצאו ביטוי בהלכה  
26 הפסוקה, מצאתי לקבל את המלצת הצדדים לשיעורי הגמול ושכר הטרחה.

27  
28 **אגרה**  
29 43. כאמור, הצדדים עתרו בבקשה למתן פטור מתשלום החלק השני של האגרה.  
30

31 44. עמדת היועצת המשפטית לממשלה-  
32 היועצת המשפטית לממשלה הביעה התנגדותה למתן פטור מתשלום החלק השני של האגרה.  
33 לעמדתה, אין בטעמים שהביאו הצדדים כדי להצדיק חריגה מהאיזון שראה מחוקק המשנה  
34 להתקין, ואין די בטעמים הרגילים כדי שיהוו "טעמים מיוחדים שיירשמו" כמצוין בתקנות.





## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

- 1 לשיטת היועצת המשפטית, יש להקפיד הקפדה יתרה כי הטעמים האמורים יהיו כבדי משקל  
2 דיים ויהוו חריג של ממש לכלל המטיל על המשיבה לשאת בתשלום זה. משכך, לא די בטענה  
3 בדבר הגעה להסדר הפשרה בשלב מקדמי של ההליך הייצוגי, כדי להוות טעם מיוחד, כאמור.  
4  
5  
6 45. עמדת הצדדים -  
7 בתשובה, טענו הצדדים כי בניגוד לטענות היועצת המשפטית לממשלה, הסדר הפשרה הוגש  
8 בשלב מקדמי ביותר של ההליך; הצדדים עשו מאמצים כנים ומשמעותיים להביא לסיום  
9 ההליך ובהם פנייה להליך גישור שני, שאכן הביא בסופו של דבר לגיבוש הסדר הפשרה;  
10 בהינתן כי הסדר הפשרה מעניק פיצוי משמעותי לחברי הקבוצה, הרי שיש לתמרץ צדדים  
11 לקיים הליך בו נוהגים הצדדים ביעילות ותוך חסכון במשאבים ובזמן שיפוטי. כל אלה יחד  
12 עולים כדי טעמים מיוחדים, כנדרש בתקנות.  
13  
14 46. לאחר ששקלתי את הדברים, והגם שלא ניתן לשלול את טיעוני היועצת המשפטית לממשלה,  
15 מצאתי כי במקרה זה יש מקום ליתן פטור מהחלק השני של האגרה.  
16  
17 הריני סבורה כי עמידה דווקנית בלתי גמישה על חיוב בתשלום החלק השני של האגרה, עשויה  
18 לטרפד פשרות ולצנן, וזאת בניגוד למדיניות המצדדת ביעילות דיונית ובסיום הליכים  
19 בהסכמות. משכך, יש להתייחס באופן פרטני לכל מקרה על נסיבותיו הקונקרטיות.  
20  
21 בענייננו, יש לייחס משמעות לכך שהסדר הפשרה הוגש בשלב מקדמי של ההליך, כמו גם לכך  
22 שלא הוגשו התנגדויות שהצריכו החלטות ודיונים נוספים, באופן שלא הצריך משאבים  
23 ניכרים מצד בית המשפט.  
24  
25 עוד ניתן משקל לטיבו של הסדר הפשרה, הכולל הן הסדרה עתידית ממשית והן פיצוי כספי  
26 משמעותי המוענק ברובו ישירות לחברי הקבוצה.  
27  
28 בנוסף, יש ליתן את הדעת לכך שהסדר הפשרה הושג במסגרת גישור (בפני עו"ד בורוכובסקי  
29 ועו"ד מיטרני), המהווה מסלול אלטרנטיבי ראוי לפתרון סכסוכים, ומפחית מהעומס המוטל  
30 על המערכת השיפוטית.  
31  
32 על מנת לעודד הסדרי פשרה ראויים אשר יחסכו זמן שיפוטי יקר, בשים לב לכך שהסדר  
33 הפשרה – המעניק הסדרה עתידית ופיצוי כספי נאות לחברי הקבוצה - הושג במסגרת הליך  
34 גישור, ובהינתן כי משאבי המערכת המשפטית היו מינימאליים, הריני נעתרת לבקשת  
הצדדים ומאשרת פטור מתשלום החלק השני של האגרה.





## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

### סוף דבר

- 1  
2 47. הריני מאשרת את הסדר הפשרה בין המבקשים לבין המשיבות ונותנת לו תוקף של פסק דין.  
3  
4 48. הגדרת הקבוצה, עילות התובענה, הסעדים שנתבעו, ועיקרי הסדר הפשרה הם כמפורט לעיל.  
5  
6 49. הסדר הפשרה מהווה מעשה בית דין לגבי חברי הקבוצה ביחס לתקופה שעד מועד אישור  
7 הסדר הפשרה.  
8  
9 50. גמול ושכר טרחה - הגמול למבקשת 2 יעמוד על סך של 366,000 ₪; והגמול למבקש 1 יעמוד  
10 על סך של 184,000 ₪.  
11  
12 שכר הטרחה לבאי כוח המבקשים יעמוד על סך של 2,400,000 ₪ על פי חלוקה שתימסר על  
13 ידם.  
14  
15 לסכומים האמורים יתווסף מע"מ כדין בכפוף להצגת חשבונית.  
16  
17 כמו כן, המשיבות תישאנה בהחזר הוצאות גלובלי על סך של 50,000 ₪.  
18  
19 51. הגמול ושכר הטרחה ישולמו כדלקמן:  
20 ההוצאות, הגמול למבקשות ו-75% משכר הטרחה ישולמו בתוך 30 יום ממועד מתן פסק  
21 הדין; יתרת שכר הטרחה תשולם תוך 30 יום ממועד השלמת ההסדר, קרי ביצוע ההסדרה  
22 העתידית ותשלום הפיצוי במלואו, והכל בכפוף לאישור בית המשפט.  
23  
24 52. בהתאם לסעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, הריני מורה על פרסום אישור הסדר הפשרה  
25 בשני עיתונים יומיים נפוצים. בהודעה יפורטו הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו-(2) לחוק  
26 תובענות ייצוגיות, תוך הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות, שם ניתן יהיה לעיין בפסק הדין  
27 ובהסדר הפשרה כאמור בסעיף 25(ד) לחוק.  
28  
29 המשיבות תישאנה יישאו בעלויות הפרסום.  
30  
31 נוסח הודעת הפרסום יובא לאישור בית המשפט בתוך 10 ימים מהיום.  
32

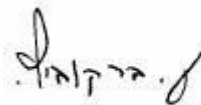




## בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 70610-01-19 רשף נ' ישראלכרט בעמ ואח'

- 1 53. בהתאם להוראת סעיף 19(ה) לחוק תובענות ייצוגיות, הצדדים ימציאו העתק מפסק הדין  
2 בצירוף הסדר הפשרה ובצירוף ההודעה למנהל בתי המשפט לשם רישום בפנקס תובענות  
3 ייצוגיות.  
4  
5 בהתאם לתקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות, התשי"ע-2010, ישלחו הצדדים העתק מההודעה  
6 ליועצת המשפטית לממשלה.  
7  
8 התיק ייסגר.  
9  
10 ניתן היום, י"א סיוון תשפ"ד, 17 יוני 2024, בהעדר הצדדים.  
11

  
עידית ברקוביץ, שופטת

12

13

